

FRATELLI TUTTI

Carta-encíclica del Papa Francesc

El dia 4 d'octubre, festivitat de Sant Francesc d'Assís, el Papa Francesc ens va adreçar de nou una carta encíclica en llenguatge solemne que amb la crida "Germans tots" vol resumir i completar, d'alguna manera, tot el que ell ha predicat durant els seus anys com a bisbe de Roma al servei de totes les comunitats cristianes catòliques del món.

Una vegada més el Papa s'inspira amb el germanet d'Assís, aquell jove que va esdevenir pobre per enriquir l'església amb la riquesa del retorn a l'evangeli de Jesús. Cita l'esforç que vuit-cents anys enrere feu Francesc d'Assís per anar a trobar un cabdill musulmà i mediar en una treva de pau i obrir camins de reconciliació i d'amistat. El Papa Francesc repetí aquest gest profètic en la trobada recent amb l'imam Ahmad Al-Tayyeb, el febrer del 2019, tal com explica en aquesta carta.

El Papa parla sobretot de la cultura de la fraternitat i de l'amistat. Unes paraules que s'han desgastat en molts aspectes. Les paraules sovint es tornen enganyoses i s'interpreten segons els nostres interessos. Fa una crida a no defugir les nostres responsabilitats en tots els camps: personals, socials, polítics, religiosos... i en totes les activitats i relacions humanes. Si a la *Laudato si'* parlava de conversió ecològica integral, aquí parla de la integritat de la persona que no pot trair-se a si mateixa perquè aleshores traeix el missatge de l'amor, de la dignitat i de la veritat.

No es tracta de renunciar a les nostres idees o a les nostres conviccions religioses, sinó d'obrir-les a una nova manera d'entendre que les enalteixi encara més i les transformi a la seva veritat més noble. Podem fer, parlar, debatre, treballar, callar, respondre... des de l'estimació, pensem com pensem. Només l'amor i la voluntat d'establir lligams d'amistat i vincles personals pot salvar el nostre món.

Algú ha dit que davant la Covid-19 la clau està en la resposta que hi donem. El Papa parla que hi ha respostes egoistes i de tancament envers als altres al costat de generositats heroiques. Ara ens posa davant el mirall i ens diu: tu què penses fer... continuar amb les teves dèries i interessos o mirar el teu proïme amb ulls de misericòrdia i de tendresa? I no es tracta d'una imatge poètica... Com Jesús, el Papa Francesc posa el relat del samarità al centre de la resposta que cal donar, per fer veure tant la ceguesa de les figures importants de la història, sacerdots i levites, com per l'actitud agosarada, eficaç i generosa del samarità, que "baixa del cavall", es posa a curar-lo ell mateix i demana la col·laboració de l'hostatger per culminar el seu esforç d'atenció i solidaritat. Aquesta és la cultura de la fraternitat que el Papa ens vol proposar com a camí de l'autèntic alliberament dels mals que ens assetgen en el món actual.

No és un discurs a les Nacions Unides o al Parlament europeu, és una carta dirigida a tots i cadascun de nosaltres per preguntar-nos: I jo on em situo? A quina cultura estic servint? Quin somni tinc? Quin ideal de vida humana vull construir? Em giro d'esquena per no trobar-me amb les víctimes? Estic disposat a parlar i a mirar a la cara, fins i tot els enemics, per oferir-los la meva amistat una i una altra vegada? El Papa ens convida a llegir aquesta carta com si anés dirigida personalment a cadascun de nosaltres. Parla per a tothom però també per a mi. Un bon exercici que podem fer és anar llegint cada punt i subratllar aquella frase que sembla que estigui escrita per a mi. Si som sincers, trobarem una bona colla de frases personalitzades. Aleshores només ens quedarà dir-nos a nosaltres mateixos: I com ho faig per canviar la meva actitud que, en tal aspecte, no és gens fraternal? I com puc ajuntar-me amb els altres per fer que la cultura de la fraternitat s'estengui com una taca d'oli en la família, en la societat, en l'església, en el món?

El papa no diu que aquesta serà la seva última carta però el que diu i repeteix té regust de comiat i està escrita des del dolor. Des del dolor de la pandèmia quan l'anava escrivint, però també des del propi dolor per la humanitat que encara no se sent arrossegada a caminar per l'únic camí possible de futur: l'amor fraternal.

Que Déu sigui beneït i ens faci el do de la fraternitat. Germans tots.